

STORA

magazine

nummer 55
december 2025

03

De eerste steen is gelegd

04

**Hoe zal de bergingsinstallatie
eruit zien?**

07

**De toekomstige generaties
Desselaars worden niet vergeten**

08

**STORA-voorwaarde uitgelicht:
3xG-gezondheidsstudie**

10

STORA telt 100 leden!

11

**Factcheck: 'Het bergingsproject
kost de gemeente Dessel veel geld'**

12

STORA-scheurkalender 2026

foto Paul Fierens

Twee mijlpalen

Beste lezer,

In dit magazine blikken we graag terug op maar liefst twee recente mijlpalen in het ondertussen al 26-jarig bestaan van de Desselse vzw STORA.

Op 18 september 2025 werd de symbolische eerste steen gelegd van de bovengrondse berging voor radioactief afval in Dessel. Het startschot van de bouw is daarmee echt gegeven.

De tweede mijlpaal voor STORA is dat we recent de kaap van 100 leden overschreden... wat betekent dat nu 1 op de 100 Desselaars lid is van STORA.

STORA blijft dus relevant.

Veel leesplezier,

Het STORA team

🏠 p/a Tablo
Gravenstraat 3, 2480 Dessel

🌐 www.stora.org

☎ 014/37.34.65

@ info@stora.org

De eerste steen is gelegd

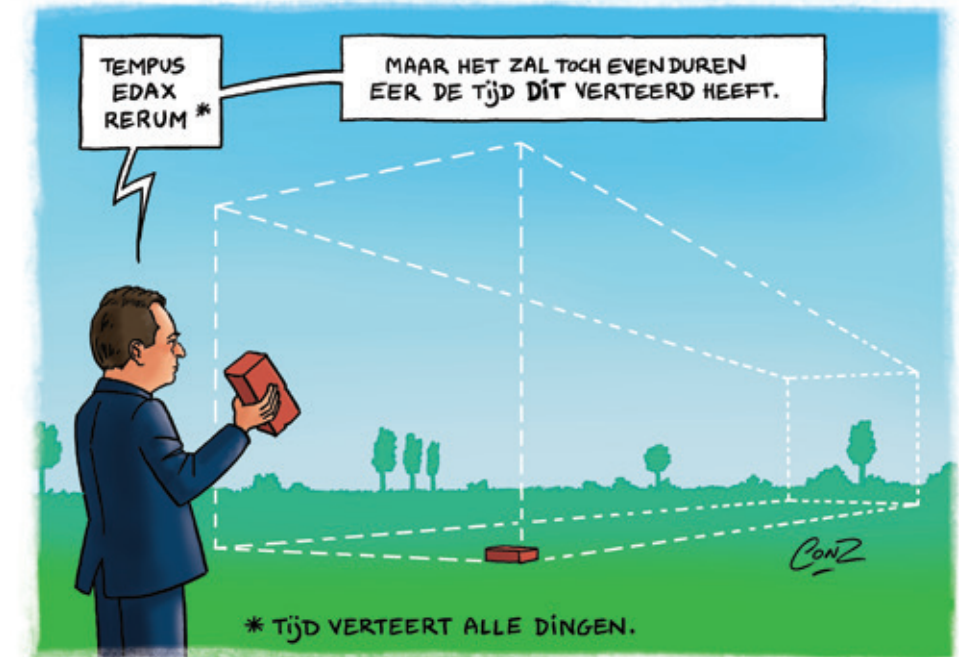
Hoog bezoek in Dessel op 18 september 2025, toen premier Bart De Wever afzakte voor de eerstesteenlegging van de bovengrondse bergingsinstallatie in Dessel. Die wordt gebouwd langs de Europalaan in Dessel, op een terrein gelegen achter Belgoproces en tussen de KMO-zone Stenehei en het kanaal Bocholt-Herentals.

Door persoonlijk aanwezig te zijn, onderstreepte de premier nog eens het (nationaal) belang van een definitieve en veilige oplossing voor het Belgische laag- en middelradioactief kortlevend afval.

Het resultaat van 26 jaar samenwerking

De voorbije 26 jaar hebben vele Desselaars zich hiervoor op vrijwillige basis ingezet binnen STORA. Dat deden ze samen met NIRAS, de beheerder van het radioactief afval in België en de bouwheer van de berging.

Een lokale gemeenschap nam hier zijn verantwoordelijkheid en premier De Wever dankte hen hiervoor nog eens nadrukkelijk.

De komende jaren zullen de aannemers hun handen vol hebben aan de realisatie van wat veruit het grootste gebouw van Dessel wordt: 300 meter lang, 60 meter breed en 20 meter hoog. In 2030 wordt de installatie in gebruik genomen en kan het overbrengen van het afval beginnen.

STORA blijft het voor u opvolgen!

Desselse voorwaarden

Bij de aanvaarding van deze berging op het grondgebied van onze gemeente heeft de

Desselse gemeenschap bij monde van STORA en de Desselse gemeenteraad een aantal voorwaarden gesteld.

Ook die blijven we als STORA mee invullen en opvolgen. Het werk is dus nog lang niet af!

Welke meerwaarden kwamen er in Dessel dankzij STORA?

Lees er alles over op:
stora.org/desselse-voorwaarden

Meer weten?

Al het Belgisch laag- en middel-radioactief kortlevend afval definitief in Dessel

Op 18 september kon NIRAS eindelijk - symbolisch - de eerste steen leggen van de installatie waar al het Belgisch laag- en middelradioactief kortlevend afval geborgen zal worden. De bouw wordt een werk van meerdere jaren. Er wordt gemikt op een ingebruikname in 2030.

Hoe wordt het afval geborgen?

De vaten met radioactief afval worden uit de **bestaande opslaggebouwen** 1 bij Belgoprocess gehaald en per vier in betonnen **caissons** 2 geplaatst. Om deze betonnen kisten te maken, bouwde NIRAS een caissonfabriek op de site.

De kisten of caissons worden verder opgevuld met cement. Zo ontstaat een vast blok, een **'monoliet'** 3. Dit zal gebeuren in 'IPM', de installatie voor de productie van monolieten.

De monolieten gaan dan naar de **bergingsinstallatie** 4, waarvan de bouw dus nu start. Het controlegebouw (tevens kantoren van NIRAS) staat naast het bouwterrein.

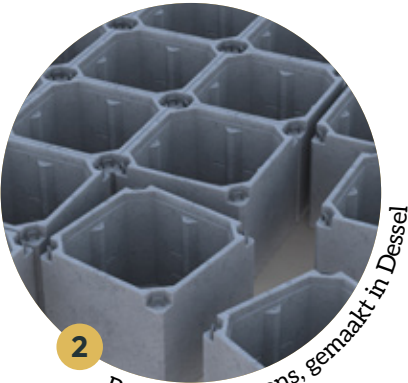
De eerste 20 modules zijn samen 300 meter lang, 60 meter breed en 20 meter hoog

In totaal zijn 34 bergingsmodules nodig om al het Belgisch laag- en middelradioactief kortlevend afval te bergen. In een eerste fase bouwt NIRAS er 20, later nog eens 14.

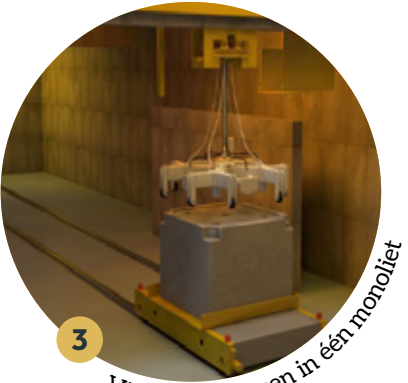
Het zal ongeveer 50 jaar duren om al het afval over te brengen naar de bergingsmodules. Daarna komt er een **afdekking** 5 van verschillende lagen overheen en start een controlefase die 300 jaar duurt. Zo lang zal NIRAS de kwaliteit van lucht, bodem en water in de omgeving van de berging blijven controleren.

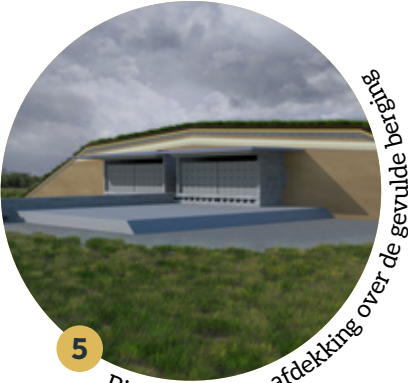
1 Situatie vandaag: vaten in opslaggebouwen

2 Betonnen caissons, gemaakt in Dessel

3 Vier vaten passen in één monoliet

5 Binnen 50 jaar: afdekking over de gevulde berging

Win voor € 25 aan Desselse kadobonnen!

Weet jij waar in Dessel deze foto genomen is?

Bezorg je antwoord per mail aan info@stora.org!

Veel succes!

Carolien Huysmans won de wedstrijd uit het vorige STORA-magazine. Proficiat!

De toekomstige generaties Desselaars worden niet vergeten

Bij de goedkeuring van het bergingsproject in Dessel stelden STORA en MONA als voorwaarde onder andere de oprichting van een eeuwendurend fonds, ondertussen gekend als het 'Lokaal Fonds'.

De bergingsinstallatie heeft een zeer lange levensduur van 300 jaar. Daarom is het belangrijk dat ook de toekomstige generaties van een meerwaarde kunnen

genieten. Dat kan via de projectondersteuning van het Lokaal Fonds.

Het Lokaal Fonds draagt ook bij aan het levendig houden van de herinnering aan de bergingsinstallatie. De bevolking moet over 300 jaar nog altijd weten dat de bergingsinstallatie voor radioactief afval zich in Dessel bevindt. Dat is één van de elementen die bijdragen tot de veiligheid op lange termijn.

Lees meer op www.lokaalfonds.be

STORA: jouw ogen en oren

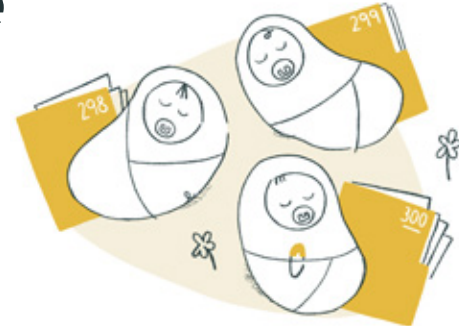
STORA is de studie- en overleggroep die het radioactief afval dat aanwezig is in de regio van dichtbij opvolgt, in het belang van de Desselse bevolking.

De vzw wordt gevormd door 100 Desselaars die samen het lokale gemeenschapsleven, het bedrijfsleven en de politiek vertegenwoordigen.

STORA werkte het bergingsproject voor het Belgisch laag- en middelradioactief kortlevend afval in Dessel mee uit en blijft een vinger aan de pols houden.

De veiligheid voor mens en milieu blijft de prioriteit, maar STORA waakt ook over de invulling van de Desselse voorwaarden bij het bergingsproject.

STORA-voorwaarde uitgelicht: 3xG-gezondheidsstudie

?

1999

Kan het laag-
radioactief afval
definitief in Dessel
geborgen worden?

**Opvolging van de
gezondheid is één van
de voorwaarden bij
het aanvaarden van
de berging van het
Belgisch laagradio-
actief afval in Dessel**

De 3xG-gezondheidsstudie
komt voort uit de afspraken
die gemaakt zijn rond de
berging in Dessel.

2004

Ja maar...
**onder
voorwaarden!**

**Veiligheid voor mens en
milieu was en blijft de
eerste prioriteit**, maar
daarnaast stelde STORA nog
andere voorwaarden, die
een meerwaarde moeten
betekenen voor de lokale
gemeenschap.

Het gaat dan om het Lokaal
Fonds, Tablo, blijvende
inspraak en participatie,
sluitende financiering,
behoud van het geheugen...
én ook een gezondheids-
studie. Die lichten we er
vandaag uit.

STORA wou een meerwaar-
de bieden aan de lokale
gemeenschap door de
**algemene gezondheid in de
gaten te houden en, waar
mogelijk, tips te geven om
die te bevorderen.** Daaruit
is de 3xG-gezondheidsstudie
gegroeid.

**300 kinderen 18 jaar
lang opvolgen**

Eva Govarts (VITO) van het
3xG-team: "Er werd gekozen
voor 'humane biomonitoring'
- 'meten in de mens' - als
methode om de gezondheid
in de 3xG-regio Dessel-Mol-
Retie in kaart te brengen."

"In onze moderne wereld
worden we veelvuldig
blootgesteld aan allerlei al
dan niet vervuilende stoffen.
Die worden opgenomen in
ons lichaam en kunnen
gemeten worden in bloed-
urine- en haarstalen. Denk
maar aan zware metalen,
allerlei verbrandingsproduc-
ten, of chemische stoffen in
verzorgingsproducten en
plastic."

"Een statistisch relevante
groep van 300 kinderen
wordt langdurig opgevolgd
van bij hun geboorte tot ze
18 jaar zijn. De resultaten
van het onderzoek kunnen
worden gebruikt voor
beleidsmaatregelen of om
de inwoners te sensibiliseren
over hoe je zelf blootstelling
aan schadelijke stoffen kan
beperken."

**Cijfers van ziekte en
sterfte vergeleken
met Vlaanderen**

Naast deze langlopende
biomonitoring van de 300
kinderen, analyseert de 3xG-
studie ook om de vijf jaar de
lokale ziekte- en sterftecij-
fers.

Onderzoeker Elly Den Hond
(PIH): "Recent publiceerden
we voor de vierde keer onze

Infoavond over het rapport van 2025.

vijfjaarlijkse analyse. Door
te vergelijken met de rest
van Vlaanderen kunnen we
lokale verschillen detecteren
en worden ook trends in de
tijd duidelijk."

"In de voorbije 20 jaar
hebben we geen alarmerende
zaken gevonden, maar wel
een paar aandachtspunten.
Die bekijken we verder met
de lokale medische sector."

**Leerlingen worden
gezondheidsbewakers**

Nu de deelnemende kinderen
de middelbareschoollleeftijd
bereikt hebben, werd een
3xG-lessenpakket ontwik-
keld. Aan de hand daarvan
pluizen ze nu ook zelf de
onderzoeksdata verder uit.

De lessen 'Gezondheids-
bewakers' liepen dit jaar
al voor de derde keer. Ze
worden telkens afgeslo-
ten met een 'Feest van de
Toekomst' in Tablo.

Ook voor de lagere scholen
in Dessel, Retie en Mol komt
er dit schooljaar een aange-
past lessenpakket over
gezondheidsopvolging.

**"De 3xG-gezond-
heidsstudie maakt
van Dessel-Mol-
Retie één van de
best opgevolgde
regio's van België!"**

STORA telt 100 leden!

De stijgende lijn die we al een paar jaar zien in het ledenaantal van onze vzw zet zich verder door... Onlangs werd een mooie mijlpaal bereikt: STORA telt nu 100 leden! Het draagvlak in de gemeenschap - de hoofdopdracht van STORA - wordt dus alleen maar sterker.

Als 100ste STORA-lid verwelkomden we onlangs Leo Boonen. Dat mooie ronde getal laten we niet zomaar voorbijgaan.

Leo Boonen: "Als recente inwijkeling in Dessel ben ik lid geworden van twee werkgroepen van STORA, uit nieuwsgierigheid. Ik bezocht al een paar keer de expo in Tablo, waardoor mijn interesse nog meer gewekt was, vooral in het wetenschappelijke aspect. Als STORA-lid zal ik alles van dichtbij kunnen volgen en kan ik misschien zelf ook iets bijbrengen."

De Desselse gemeenschap vertegenwoordigd in STORA

Het opzet van STORA is om de Desselse gemeenschap op een zo goed mogelijke manier te vertegenwoordigen. De organisatie is daarvoor opgericht én op ingericht. Het bestuur en de Algemene Vergadering bestaan uit afgevaardigden van de maatschappelijke, economische en politieke actoren in Dessel. In de werkgroepen zitten daarnaast ook individuele geïnteresseerde Desselaars.

Voorzitter Paul Meynants: "Om een maatschappelijk draagvlak te kunnen bieden, streeft STORA ernaar om een afspiegeling te zijn van de hele gemeenschap. Zo blijft onze vzw een platform van inspraak en participatie waar zoveel mogelijk verschillende Desselse stemmen aan bod kunnen komen."

In 2025 mochten we 19 nieuwe leden verwelkomen in STORA. Heb jij ook interesse om alles van dichtbij te volgen in een STORA-werkgroep?

Laat het ons weten via stora.org/wordlid.

STORA organiseert naast de interne vergaderingen ook infoavonden en geleide wandelingen voor alle geïnteresseerden.

Alle STORA-leden op een rij

Benieuwd naar de 99 andere leden van STORA? Bekijk ons fotoboek op www.stora.org.

FACTCHECK

'Het bergingsproject kost de gemeente Dessel veel geld.'

NIET WAAR!

De bergingsinstallatie én ook alle afgesproken meerwaardeprojecten (zoals Tablo en het Lokaal Fonds) worden volledig gefinancierd door degenen die het afval produceren, volgens het principe 'de vervuiler betaalt'.

De gemeente Dessel betaalt dus **niets** voor de uitwerking van de Desselse voorwaarden bij de berging. En uiteraard ook niet voor de bergingsinstallatie zelf.

De vervuiler betaalt

Het project wordt volledig betaald door de bedrijven die het radioactief afval produceren. Dat zijn in de eerste plaats Engie Electrabel (uitbater van de kerncentrales) en de Belgische Staat (verantwoordelijk voor het nucleair passief, het radioactief afval uit het verleden). Daarnaast dragen ook alle nucleaire bedrijven bij om hun radioactief afval veilig te verwerken, tijdelijk op te slaan én ook om het definitief te bergen.

Een apart fonds voor de voorwaarden

Al deze gelden komen terecht in twee fondsen die NIRAS beheert. Een eerste fonds financiert alle kosten voor de bergingsinstallatie, voor de volledige duur van het project.

Een tweede fonds werd opgericht om de lokale meerwaardeprojecten te financieren. Denk maar aan het Lokaal Fonds, de 3xG-gezondheidsstudie, de werking van STORA en MONA, LIBRA (de samenwerking met Thomas More/KULeuven) en Tablo (voor een beperkt deel).

Dit tweede fonds bevat 182 miljoen euro. Het overgrote deel hiervan is bestemd voor het Lokaal Fonds, om 300 jaar lang projecten te steunen in Dessel en Mol.

Sluitende financiering als STORA-voorwaarde

Het was een voorwaarde van STORA en Dessel dat de financiering van het volledige project gegarandeerd moest zijn, voor de volledige duur van het project.

Nieuw in 2026: de STORA-scheurkalender!

**STO
RA**

scheurkalender

2026

De STORA-scheurkalender brengt je elke dag een stukske Dessel: van info over STORA en het nucleaire in de regio tot dorpsleven, weetjes, citaten, quizjes en humor.

Voor iedereen
die houdt van
Dessel met
een knipoog!

**Wil jij ook een
exemplaar in huis?**

**Vraag de kalender aan via
www.stora.org/kalender**

(zolang de voorraad strekt)

Januari 26